

Két új töltőállomás épül Szegeden

Az autók számának növekedése miatt egyre több üzemanyag-töltő-állomást kell építeni Magyarországon — így Szegeden is. Nemrégén adták át rendeltetésének Rőszkén, a határátkelőhely melletti tükörállomást, ami annyit jelent, hogy az út mentén mindkét oldalon egy-egy benzinkútsóport helyezkedik el.

A város ellátását két újabb töltőállomással kívánják javítani, melyeket még ebben az ötéves tervidőszakban megépítenek. Az Úttörő térén, a jelenlegi tüzelőolajlerakat helyén lesz összesen négyezer négyzetméter területen az ÁFOR-British Petrol-kút. Az UVATERV

már elkészítette a komplett tervet, az ÁFOR pedig megkapta a városi tanácstól az építési engedélyt. A kivitelező, a közmű- és mélyépítő vállalat néhány hét múlva munkához lát, és a tervek szerint a jövő májusra — az ideiglenes forgalmi idény kezdetére — elkészülnek az építkezéssel. Az egy oldalra épülő állomáson normál-, szuper-, extrabenzint, BP-Enertron- és magyar gyártmányú kenőanyagokat, gázolajat és háztartási tüzelőolajat lehet majd kapni. A töltőállomáshoz kocsimosót és egy két-állásos szervizt építenek, melyben ellenőrzéseket, kisebb javításokat, olajcserét lehet elvégeztetni.

A másik új kút Újszegeden, az Odesszai körúton lesz. Az ÁFOR a terület-használati engedélyt megkapta, a tervezés folyamatban van. Eppen ezért még nem tudni, mikor kezdik építeni, annyi azonban bizonyos, hogy még ebben a tervidőszakban, azaz a jövő év végére el kell készülnie.

Kisteleken, az E5-ös út mellett, a község Szeged felől határában már elkezdtek építeni egy tükör-töltő-állomást. A munkát a tervek szerint még ez év végére befejezi a Kecskeméti ÉP-SZER.

Sz. J.

Iskola élet-
közéiben

Év végi „zárszámadás” előtt

Lassan közeledik az iskolai év vége, s nem sokára már ballagnak a középiskola negyedik osztályos tanulói. Hihetetlenül gyorsan repültek el a hónapok és a hetek, s most itt az ideje annak, hogy összegezzük az állami oktatás továbbfejlesztése szempontjából annyira fontos iskolai év tapasztalatait. Készülünk erre a pedagógusok, azoknak irányítói s vezetői, de nyilvánvalóan hasznos tanácsokat mondhatnak a szülők, és a diákok egyaránt.

Mi az, amin érdemes elgondolkozni, s amit világosan kell látni, mielőtt elkészítjük a mérleget?

Mindenekelőtt érezni kell a változás szükségességét. Az elmúlt 15 esztendő szinte az egész világon a különböző oktatásiügyi reformok bevezetése jellemzi. A vita tárgyát elsősorban a szerkezeti (képzési idő meghosszabbítása) és a tartalmi változások megoldásai képezték. Szakfolyóirataink — különösen az Országos Pedagógiai Intézet és Múzeum szerkesztésében és kiadásában megjelenő Nemzetközi Oktatásügy című összeállítás — bőven ismereteket az egyes szocialista és tőkés országok iskolarendszerében történt változásokat. Nyilvánvaló, a bekövetkezett gazdasági, társadalmi, tudományos stb. nagy méretű fejlődés miatt ez a kérdés hazánkban is időszerűvé vált. Az MSZMP X. kongresszusa meg is hozta a nagy feladat végrehajtásához a határozatot, megjelölve a jelentősebb változások kidolgozását. A változás legjelentősebb lényege pedig így fogalmazható meg: az iskolának a kész ismeretrendszer nyújtása helyett a tanulókat önálló munkára, önművelésre kell felkészítenie. A feladatok tehát elsősorban ebből adódnak és ebből is vezethetők le.

A parthatározat végrehajtása három szakaszra oszlik: azonnali megoldandó feladatokra, középtávú tennivalókra, és távlati tervek. Mi most az azonnali megoldandó feladatok korát éljük, amelyre jellemző, hogy az 1973-74. iskolai évben életbe lépett intézkedések a parthatározat alapján születtek. Mikor azonban az azonnali feladatok végrehajtásáról, vagy azok időszerűségéről esik szó, akkor azt is látni kell, hogy az említett három szakasz egymással teljesen összefüggő egységet alkot, tehát a való felkészülésre. (Nem válnak el azonban gyakorlatilag a most kialakult helyzet, hogy egyes tanulók még az őket érdeklő, vagy a felvételi tárgyakból sem tudnak az általánál többet, ugyanakkor egyes tárgyakat alig tanulnak.) Ugyancsak az érdeklődési körüknek megfelelő intézkedésekben munkalehetőséget kívánt biztosítani a minisztérium azzal is, hogy a tanórák jobb kihasználását sürgette — nemcsak a tanárnak, hanem a diáknak is (!) —, s ezzel csökkenteni óhajdotta a délutáni elfoglaltságot. Nevelési célt szolgált az iskolai élet demokratizmusának erősítése, a közéletiségre való nevelés előterbe kerülése, a tanulóknak saját ügyeikbe való beleszólás lehetőségével az önállóság és az önkéntesség növelése. (E területen sem lehet például azt várni, hogy máról holnapra minden megoldódjék. Ha valahol indokolt a türelmesség, itt valóban az. Megengedhetetlen azonban, hogy az új intézkedések hatására romoljon az iskolai rend és fegyelem.) Az sem árt, ha tudják a szülők, hogy az idei iskolai évben 80 gimnáziumban bevezették a testnevelés, az ének, a rajz, a gyakorlati foglalkozás tantárgyakban az osztályzat nélküli tanítást. Azaz: a hagyományos öt számjegyű való értékelés helyett mindössze dicséretes, illetve részt vett megjelöléssel értékelik a tanulók munkáját. (Szegeden a Tisza-parti Gimnáziumban folytak ilyen kísérletek.) A vélemények országos szinten igen pozitívak. További lépés: a Művelődésiügyi Minisztérium felajánlotta: amelyik gimnázium engedélyt kér, mellőzheti félévkor az első tanulók osztályozását.

Jövőre a mostaninál eltérően már nem sok változás várható. Inkább a pedagógusok terheit szeretné csökkenteni a minisztérium. Átdolgozott irányító tanmenetek, témazáró feladatlapok, útmutatók stb. jelennek meg. S természetesen sor kerülhet néhány dologban az elmélet és a gyakorlat összhangját szolgáló finomításra. De addig lesz még egy nagyon izgalmas dolog. Ugyanis júniusban nemcsak a tanulók vizsgáznak az érettségien, hanem az új érettségi vizsgaszabályzat is. Ezt a vizsgát pedig a diák, szülő és pedagógus egyaránt nagy érdeklődéssel várja.

Bánfalvi József

egy skatulya bengáli gyufát — vallotta be Móra a díszes ünnepségen. — Már akkor is boldog voltam a tűznek, meg a piros színnek, hát még a kettőnek együtt.”

1931. május 27-én ezt írta Nagy Lajosnak: „... végigcsináltam két magyar forradalmat, nem muszájból, és nem törtétekből... En nem kaptam a forradalomtól semmit, de azért soha nem tagadtam meg a forradalmakat, se a magam szerepét, sőt vallomást tettem arról akkor is, országos nyilvánosság előtt, amikor az nem volt egészen veszélytelen dolog, különösen olyan ember részéről, aki tisztviselő. Okosabb pesti kollégáim akkor mind hallgattak — a még okosabbak ördögi húj-hujjal tagadták meg 1918-at és 1919-et. Az én írásaimban nem fog ön egy sort sem találni, amelyért szégyellenem kellene magam, pedig én igen / szégyenlős természetű öregúr vagyok”.

Móra jól tudta, hogy a rendszer vezetői nyilvántartják forradalmas szereplését. Gracza János városi adótitkár 1921. július 15-én hivatalvesztésre ítélték, mert a forradalmak idején exponált szerepet játszott Szegeden. A megtört ember többször tett kísérletet ügye revíziójára. Eredménytelenül. 1929-ben Mórától kért támogatást. Írónk ezt a választ levelet írta:

„A régi barátság jogán megkértem arra, hogy adjak neked valami igazoló írást a forradalmi időkben való magatartásodról, amit felhasználhass ügyed revíziójának kérésénél.

(Folytatjuk.)

Családi események

HÁZASSÁG
I. kerület
Szeged: Vida-Szűcs Imre és Dekány Eva, Hidas Balint és Matusz Olga, Németh István és Dimítrevits Sarolta, Pocsai Zoltán és Bodó Ilona, Rakonczai Sándor és Vescernyész Judit, Vaszló László és Farkas Zsófia, dr. Incefi Zoltán és Vizsolyi Agnes, Szarka Frigyes és Oskó Agnes, Weir David és Gulyás Jolán, Kriszta György és Joo Zsuzsanna, Tóth András és Komlári Rozália, Eszlás Gyula és Ábrahám Eva, Kesztyűs Lajos és Mihály Eszter, Somodi István és Balog Eva, Fejes László és Balog Mária, György Sándor és Hegyi Katalin, Balázs Lajos és Szűcs Mária, Takács Imre és Petroczy Margit házasságát kötötték.

Szeged: Szőregi László Sándor és Weinberger Elke házasságát kötötték.

II. kerület
Szeged: Terbe József és Erdel Éda Eva, Körösi Péter és Gálfi Mária, Bába Antal és Körösi Ilona, Kovács Nándor és Szakál Rozália Irén, Kúri József és Molnár Julianna, Bende János Imre és Czírok Agnes, Miklós István és Nagy Terézia Anna házasságát kötötték.

III. kerület
Szeged: Urban László Lajos és Havasi Mária Erzsébet házasságát kötötték.

SZÜLETÉS
I. kerület
Szeged: Vas Mihálynak és Nagy Erzsébetnek Tamás, Sándor Istvánnak és Katona Idának Anikó Ilona, Nagy Imrenek és Kovács Valériának Emese, Csah István Jánosnak és Mészáros Juditnak István, Heli Mihálynak és Virágh Ilonának Gyöngyi, Miklós Károly Lajosnak és Varga Mária Annának Gábor Károly, Miklós Károly Lajosnak és Varga Mária Annának Melinda Mariann, Sahin Károlynak és Ortutay Julianna Saroltának Adina, Horvát Imrenek és Ábrahám Mária Péter, Szel Mihálynak és Pápi Erzsébetnek Szilvia, Flender Mátynak és Laczó Juditnak Olga Judit, Terhes József Sándornak és Kovács Gizellának Tamás Ede, Mogoró Lászlónak és Szabó Anikó Mária Zoltán László, Erdődi Józsefnek és Garai Ilonának Szilvia, Szabó Ferencnek és Szekeres Gizellának Gábor, Kovács Pál Sándornak és Tóth Mária Róka Agota, Kovács János Károlynak és Orosz Agnes Evának Krisztina, Vetrő Antalnak és Rácz Rozáliának Antal, Herold Antalnak és Kaciba Erzsébetnek Erzsébet Anna, Lengyel Istvánnak és Papp Piroksa Evának Csaba Tamás, Benke Zoltán Péternek és Dózsa Emese Mária Csaba László, Blum Lászlónak és Skulecová Magdalénának Edina Réka, Kovács Géznak és Gricz Ibolyának Ibolya, Gyökér István Józsefnek és Répa Eva Idikónak Idikó, Bullás Istvánnak és Fáber Anna Juliannának Annamária, Tóth Zoltán Istvánnak és Illa Ilonának Zoltán, Gajdács Istvánnak és Berkó Irénnek Attila, Somodi András Mihálynak és Ricsa Ilona Erzsébetnek Ilona, Hargitai Imre Ferencnek és Nikolett Judit Annának Eszter, Kovács József Sándornak és Dobó Gizellának Tibor, Kisteleki Józsefnek és Fekete Mária József, dr. Vajtai György Péternek és dr. Szontagh Eugénia Eszternek Petra Lúcia, dr. Mikola Tibornak és Kocsis Erzsébetnek Tamás Tibor, dr. Juhász Endrénének és Kovács Borbálának Eszter, Vida-Szűcs Imrenek és Dekány Eva Gyöngyinek Timea, Majoros Jánosnak és Novák Erzsébetnek Szilvia, Bognár Gyulának és Illés Erzsébetnek Zoltán, Tápai Sándornak és Horváth Piroksának Sándor Nándor, Toppantó Károlynak és Herédi Franciskának Róbert, Bárkányi Géznak és Mészáros Gyöngy, Erdődi Sándornak és Sárkány Klára Ilonának Tibor Sándor, Hódor Zoltán Károlynak és Veres Erzsébetnek Andrea Szilvia, Mihálovics Jánosnak és Lázár Erzsébetnek Agnes Anikó, Kecskés János Józsefnek és Sáros Erzsébetnek — Emese, Horváth János Mártonnak és Petronyák Juditnak Gabriella, Peria Lászlónak és Mekkel Ilonának László Gábor, Kothencz Jenőnek és Prem Margitnak Idikó,

Piri Attila Józsefnek és Gubicsák Mária Annának Attila Zoltán, Lakó Jánosnak és Huszta Rozáliának Katalin, Sánta Józsefnek és Darázs Juliannának Margit, Boldizsár Istvánnak és Halász Etelkának Gábor István, Kasza Tamásnak és Tóth Ilona Erzsébetnek Eva Andrea, Tóth Pálnak és Boros Zsuzsannának Péter Pál, Csizmadia Tibor Mihálynak és Rimanóczy Idikónak Beáta, Fábrián Kálmánnak és Sipos Rozsa Piroksának Mária, Lőrincz János Györgynek és Czékus Emmának Ervin, Jakus Andrásnak és Deák Ilonának András Ede, Isaszegi Györgynek és Körtvélyessy Zsuzsannának Dóra Zsuzsanna, Böke Antalnak és Dudás Piroksa Katalinnak Zoltán Tibor, Vári Zoltánnak és Süli Rozáliának Zoltán, Joo Béla Istvánnak és Szathmáry Mária Annának Beatrix Mária, Boldizsár Ferencnek és Pál Ilonának Dániel Richard, Hódi Istvánnak és Máthé Magdolának Timea, Bába Györgynek és Hevizi Mária Zsuzsannának Zsuzsanna, Fogas Péternek és Bárkányi Erzsébetnek Katalin, Csenedes István Jánosnak és Rózsa Ilonának Gabriella, Benkő Györgynek és Vákal Ilonának László, Balint Mátynak és Ördög Mária Annának Mátys Gábor, Kozma Istvánnak és Szel Katalinnak Zoltán István, Deim Zoltán Istvánnak és Pap Borbálának Zoltán, Pelsőczy Zoltánnak és Laczó Mária Annának Erika, Nagyaska Istvánnak és Gyuris Ilona Mária Annának István, Sári Miklósnak és Szijártó Rozáliának Szilvia Sarolta, dr. Sohá István Györgynek és dr. Zarándi Márta Margitnak Gellért István, Bor Pálnak és Ball Katalinnak Gabriella, Sztójka Jánosnak és Papp Katalinnak János Zoltán, Mraznicza Bélának és Szeredi Anna Mária Krisztina, Jega-Szabó Ferencnek és Miklós Erikának Ferenc, Ruzsa Istvánnak és Kiss Ilonának Zoltán, Bures György Gábornak és Kalmár Eszternek Györgyi, Hódás Jenőnek és Kovács Mária Annának Agnes, Goda Jánosnak és Földi Mária Annának Róbert Csaba, Kovács József Ferencnek és Borka Gizellának Henriett Edina, Zoltai Árpádnak és Ottó-Kovács Ilonának Tamás Gábor, Csik Józsefnek és Szel Jolánnak Anikó Jolán, Vincze Sándornak és Bodor Etelkának Csaba, Szűcs Zoltánnak és Kocsis Margitnak Mónika, Vas Jánosnak és Molnár Mária Annának László, Fodor Ferencnek és Kocsis Ilonának

Krisztián Ferenc, Szekeres Zoltán Istvánnak és Kerekes Zsuzsanna Evának Szabolcs Zoltán, Jó Ferencnek és Sipos Margitnak Ferenc, Lénárt Imrénének és Gorzsás Piroksának Zoltán, Nagy Sándornak és Börcsök Rozáliának Andrea nevű gyermekük született.

III. kerület
Szeged: Maróti Józsefnek és Gyöngyi Ilonának Zoltán, Mathias András Antalnak és Fehér Magdolának Anna, Csóka Sándornak és Németh Mária Erzsébetnek Krisztina Magdolna, Ferenczi Jánosnak és Nagy Ilona Erzsébetnek Anita Erzsébet, Mészáros Imrénének és Panyor Rozáliának Beáta Agnes, Mészáros Imrénének és Panyor Rozáliának Imre Zoltán, Csáka Gyula Gábornak és Szabó Klárának Mónika, Papp Sándor Józsefnek és Mészáros Ilonának Mónika Mária, Borda Péternek és Herédi Veronikának Csaba Attila, Császár Miklósnak és Magda Erzsébetnek Zoltán, Szanka Ferenc Mártonnak és Dekány Katalinnak László, Szighy József Györgynek és Szolnoki Anna Erzsébetnek Krisztina Anna nevű gyermekük született.

HALÁLOZÁS
I. kerület
Szeged: Turcsik Józsefné Bobek Mária, Laczi Istvánné Lele Etelka, Kapus Józsefné Aszalai Julianna, Szabó István, Vass Menyhért Péter, Anna, Császár Istvánné Sipos Mária, Szántó Imre, Frányó Ferenc, Lukács János, Török Imre, Láng Rozina Stefánia, Ferenczi Pálné Makra Julianna, Kaliczka Andrásné Schorle Katalin, Oláh Endréné Modics Rozália, Kis Sándorné Bulik Ilona, Pokorny Rudolf Róbert, dr. Maráz Albert, Lajkó Agostonné Juhász Veronika, Kabók Mihály, Sebestyén Géznak Henke János, Percz Albert, Macsán János, Gyovai Jánosné Csorba Franciska, Szörényi Istvánné Szánthó Erzsébet, György Antal, Locskai István, Szauer Olga, Varga Jenő, Knápi János, Főregtet Mihályné Kelemen Erzsébet, Farkas Mihályné Csik Katalin, Kosztar Józsefné Szóke Mária, Szombati Józsefné Husztik Viktória meghalt.

Szőreg: Baróczi Imre Károly, Frankó Mátysné Bódi Eva, Makra Béla meghalt.

II. kerület
Szeged: Szekeres Lajos, Patkós Sándor, Flóra Jenő Ottó meghalt.

III. kerület
Szeged: Soczó Lajosné Valuska Brigitta, Farkas József, Kiss Andrásné Agoston Ilona, Percze Nagay Mihályné Nagy Julianna, Répás István, Kisházi Mariann Mária, Deák Mihályné Tóth Mária, Relák Erzsébet, Szamosi Jenőné Mecsey Gizella, Tóth János meghalt.

Kiskundorozsma: Zombori Julianna, Fodor Mihály, Nyári Veronika meghalt.

Hegedűs
András:

Móra Ferenc hétköznapijai

55. Ám, legyen. De tessék az ultimátumnál kezdeni, és ne tessék belőle senkit kihagyni, aki négy év alatt csak egyszer is eljött ordított a háborúra!”

Móra a Horthy-kor, a fehérterror embertelensége láttán nem hallgathatótt. 1921-ben a Béke című megrázó erejű írásában a történelem alakjait sorakoztatta fel, de a drámai dialógusok a 20-as évek elejének tragikus világára utaltak: az ember kezében a törvényből bűn lett, az oltárból máglya, a dicsőségből szegény, s azoknak, akik békét akartak teremteni a földön, az átszűrt kezű Krisztus sorsa jutott.

1923. február 22-én **Konstrukció bombával és ököllel** címmel írt vezércikket a Szeged című

napilapban. (A Délmagyarország akkor ezen a címen jelent meg. A Szerk.) A cikk témáját egy pokolgépes merénylet, illetve mindaz a bűn szolgáltatta, amit az akkori belügyminiszter irányításával a szélsőjobboldal terrorizálta a magyar nép ellen elkövettek. Az ügyészség vádiratot adott ki Móra ellen, amely szerint a vezércikk „alkalmas arra, hogy a magyar nemzet megbecsülését csorbítsa és hitelét rontsa”.

Mórák nem feleltette meg a vád alá helyezéssel járó zaklatás.

A Szeged 1923. november 4-i számának Október című vezércikkében így nyilatkozott: „Az októberi forradalom, ha magától lett, ha csinálódott, ha okozat volt, ha ok volt, ha jót akart ha rosszat művelt: mindenképpen történelmi tény volt, és a felőle való ítéletmondás a történelem dolga lesz... Azokat a gyalázkodó dühkitöréseket, amelyekkel a magyar sajtó nagy része leköpdöste az októberi forradalmat, s amelyekkel éppen a szertelenségük az erőltettség gyanújába kevert, nem most találjuk először politikai annaleseinkben. Kossuth forradalmát szóról-szóra ugyanezzel a frazeológiával nevezték patkánylázadásnak a Bach-korszak lapjai.”

Máskor más formáját választotta annak, hogy forradalmas hiteiről bizonyoságot tegyen. 1929-ben, amikor Kiskunfélegyházán diszpolgárrá avatták, felelevenítette azt a gyermekkori esetét is, amikor vagy hét társával beállított a bazárba, s míg egyikük alkudott a tizenégy krajcár trombitára, a többiek idegen ingóságok el tulajdonításával kísérleteztek, én elemeitem